Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

про результати відвідування
Сарненського районного суду Рівненської області
14.01.2026

м. Рівне, 2026 рік

І. ВСТУП

На виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19[1], 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 14.01.2026 групою НПМ здійснено відвідування Сарненського районного суду Рівненської області (далі – суд, Сарненський районний суд).

Відвідування здійснювали наступні члени групи НПМ:

Корнійчук Олександр Васильович, представник Уповноваженого у Рівненській області (керівник групи НПМ);

Черняк Артем Сергійович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Пилипчук Микола Володимирович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Українець Тетяна Володимирівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Коваль Вікторія Олегівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Слободенюк Інна Валентинівна, представник громадської організації.

Відвідування суду здійснено з відома і за участі **Чернишевої Світлани Сергіївни,** керівника апарату суду.

Загальна інформація.

Суд розташований в окремій двоповерховій будівлі за адресою: вул. Журналістська, 5, м. Сарни, Рівненська обл. (фото 1).

Будівля суду облаштована двома входами/виходами – основний (центральний) та службовий (конвойний).

На центральному вході розміщено інформаційну вивіску з найменуванням судового органу (фото 2).

Відповідно до статті 22 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» Сарненський районний суд є судом першої інстанції та здійснює правосуддя у порядку, встановленому процесуальним кодексом.

Загальна штатна чисельність працівників суду становить 36 співробітників. Згідно зі штатним розписом кількість штатних посад суддів – 7, фактично здійснює правосуддя – 5 суддів.

У приміщенні суду установлено інформаційні стенди для відвідувачів, на яких розміщено актуальну інформацію, зокрема номери телефонів гарячих ліній

для надання безоплатної правової допомоги, а також контактні дані для звернень до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (фото 3).

Охорону громадського порядку та безпеку в суді забезпечують співробітники Служби судової охорони Рівненської області. У вестибюлі суду обладнано їх пост, який крім іншого здійснює пропускний режим, реєстрацію відвідувачів тощо (фото 4).

На вказаному пункті пропуску наявна аптечка для надання першої домедичної допомоги, яка укомплектована необхідними медичними засобами та препаратами, що мають актуальні терміни придатності (фото 5).

Під час відвідування встановлено, що працівники суду пройшли тренінги з надання домедичної допомоги та отримали відповідні сертифікати (фото 6).

У суді функціонує дві зали для проведення судових засідань, що призначені для розгляду кримінальних справ та обладнані загородженням із спеціального захисного скла для розміщення підсудних (засуджених). Зали облаштовані технічним обладнанням, необхідним для проведення судових засідань, у тому числі в режимі відеоконференцій, а також системами відеоспостереження (фото 7-10).

Конвоювання підсудних (засуджених) здійснює рота конвойної служби Головного управління Національної поліції в Рівненській області.

Упродовж минулого та поточного років скарг щодо умов примусового утримання підсудних (засуджених) до суду не надходило.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування групою НПМ здійснено 09.08.2023. За його результатами виявлено наступні порушення та недоліки:

Порушення права на гідні умови тримання;

Порушення права на професійну правничу допомогу;

Порушення права осіб на рівний доступ до правосуддя;

Порушення права на забезпечення безпеки у суді;

Порушення права на захист.

Рекомендації, надані за результатами попереднього відвідування, не виконані, виявлені порушення - не усунуті, за винятком рекомендації щодо розміщення на стендах інформації про контактні телефони Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та представника Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Рівненській області.

ІІ. Факти, виявлені під час відвідування

Порушення права на захист від катувань, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи покарання (стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 28 Конституції України).

1. Вимогами пункту 6.5.2 Державних будівельних норм В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди», затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 17.05.2010 № 175 (далі – ДБН В.2.2-26:2010), передбачено, що в кожному приміщенні суду камери для підсудних слід передбачати, виходячи з розрахунку три камери на кожну залу судових засідань для розгляду кримінальних справ. Тобто, у будівлі, де розташовані 2 зали судових засідань для розгляду кримінальних справ, має бути обладнано 6 камер, однак у приміщені Сарненського районного суду обладнано 2 камери для тримання підсудних.

Зазначене може свідчити про недотримання встановлених вимог щодо роздільного розміщення осіб, які утримуються під вартою, зокрема – чоловіків і жінок, дорослих і неповнолітніх, а також осіб, яким заборонено контактувати між собою відповідно до процесуального статусу або обставин кримінального провадження.

2. Згідно пункту 6.5.2 ДБН В.2.2-26:2010 площа кожної камери для підсудних (засуджених) повинна бути не менше ніж 4,0 м^2. Водночас, фактична площа камер суду складає лише 3,26 м^2 (фото 11-12).

3. В порушення вимог пункту 8.2.3 ДБН В.2.2-26:2010 в камерах для утримання підсудних (засуджених) відсутня працююча припливно-витяжна або механічна системи вентиляції, що не забезпечує належної циркуляції повітря в приміщенні.

4. Також у порушення вимог пункту 6.5.1 ДБН В.2.2-26:2010, у блоці, де розміщені камери для підсудних (засуджених) відсутній спеціальний санвузол для підсудних (засуджених).

Порушення права на професійну правничу допомогу (стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 59 Конституції України).

5. У порушення статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, пункту 23.4 Європейських пенітенціарних правил, статті 59 Конституції України, пункту 6.5.2 ДБН В.2.2-26:2010, у приміщенні суду відсутня кімната для спілкування адвокатів з підсудними (засудженими), що унеможливлює повноцінну реалізацію їх права на захист та справедливий суд, а також перешкоджає здійсненню адвокатських обов'язків на основі принципів конфіденційності і незалежності, а також забезпеченню ефективного захисту прав і свобод підсудних відповідно до положень Кримінального процесуального кодексу України та Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

Окрім цього, зазначене порушення може стати причиною чергових звернень до Європейського суду з прав людини (далі – ЄСПЛ) і подальшої виплати Україною значних сум коштів в якості компенсації.

У справі «Фірстов проти Росії» (скарга № 67312/12) ЄСПЛ констатував, що хоч підсудний і міг спілкуватися зі своїм захисником через загородження у залі

суду, у тому числі під час перерв, які оголошувалися для цієї мети суддею за клопотанням заявника, не було доведено, що такі консультації носять конфіденційний характер у зв'язку з присутністю конвою у межах досяжності слуху.

Таким чином, ЄСПЛ засвідчив порушення статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Отже, проведення зустрічі адвоката із утримуваними особами у приватному порядку є необхідним для їх захисту від неналежного поводження.

Порушення права осіб з інвалідністю (стаття 21 Конституції України, статті 9, 13 Конвенції про права осіб з інвалідністю).

6. Відповідно до вимог державних будівельних норм В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення», затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.11.2018 № 327 (далі – ДБН В.2.2-40:2018), доступність для маломобільних груп населення повинна забезпечуватися фізичною можливістю та зручністю потрапляння до будівлі та пересування нею. Разом із тим, встановлено низку порушень вимог ДБН В.2.2-40:2018.

У порушення пункту 5.3.1. ДБН В.2.2-40:2018 та пункту 5.7. ДБН В.2.2-26:2010 поздовжній ухил пандусу при вході до будівлі суду перевищує 5 % (фото 13).

7. Окрім цього, у порушення пункту 7.2.20 ДБН В.2.2-26:2010, початок сходів та пандусу не позначений тактильними (рифленими) та контрастно забарвленими попереджувальними смугами, що розташовуються перпендикулярно до напрямку руху перед сходами.

8. Усупереч вимогам пункту 6.1.9 ДБН В.2.2-26:2010 та пункту 6.3.2.1 ДБН В.2.2-40:2018, особи з інвалідністю та інші представники маломобільних груп населення не мають можливості самостійно потрапити до зали судових засідань, оскільки вона розташована на другому поверсі. У той же час будівля суду не обладнана підйомником з вертикальним або паралельно до нахилу сходів переміщенням, що веде з першого на другий поверх.

9. Наявні санітарні вузли не відповідають вимогам пункту 11.5 ДБН В.2.2-40:2018, оскільки не пристосовані для використання особами з інвалідністю (відсутні спеціальні поручні, розширені кабіни, кнопки виклику тощо) (фото 14).

Порушення права на життя (стаття 3 Загальної декларації прав людини, стаття 2 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, статті 3, 27, 29 Конституції України).

10. Усупереч вимогам пункту 14 Інструкції з організації конвоювання та тримання в судах обвинувачених (підсудних), засуджених за вимогою судів, затвердженої спільним наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ,

Державної судової адміністрації України, Генеральної прокуратури України від 26.05.2015 № 613/785/5/30/29/67/68 (далі – Інструкція) у суді не обладнано бокс чи огородженої стоянки для спеціального автотранспорту варти біля зовнішнього спеціального входу для заїзду автотранспорту варти та посадки (висадки) затриманих осіб.

11. Усупереч вимогам пункту 7.1.9 ДБН В.2.2-26:2010 та пункту 13 Інструкції маршрут конвоювання підсудних (засуджених) до залів судових засідань для розгляду кримінальних справ не ізольований. У зв'язку з чим, обвинувачені, підсудні (засуджені) конвоюються доступним для третіх осіб маршрутом (коридорами, сходами тощо).

12. Крім того, по маршруту конвоювання підсудних відсутні кнопки звукової сигналізації, що не відповідає вимогам пункту 13 Інструкції та пункту 7.1.10 ДБН В.2.2-26:2010.

13. У порушення вимог Кодексу цивільного захисту України, наявне у суді протирадіаційне укриття є непридатним до експлуатації, що підтверджується Висновком щодо технічного стану будівельного об'єкта «Нежитлової будівлі гаража з протирадіаційним укриттям загальною площею 101,7 м^2, що перебуває в управлінні ТУ ДСА в Рівненській області та знаходиться за адресою: вул. Соборна, 3 в м. Сарни Рівненської області» від 20.11.2025 (фото 15)

Натомість, у випадку оголошення у регіоні сигналу «Повітряна тривога!» працівники суду та відвідувачі користуються захисними спорудами, що є територіально найближчими та знаходяться за адресами: м. Сарни, вул. Залізнична, буд. 4, вул. Залізнична, буд. 7 та вул. Привокзальна, буд. 1.

14. У порушення пункту 7.2.6 ДБН В.2.2-26:2010 приміщення суду не обладнано автоматичною пожежною сигналізацією.

15. Усупереч вимог наказу Міністерства внутрішніх справ України від 15.01.2018 № 25 «Про затвердження Правил експлуатації та типових норм належності вогнегасників» та ДСТУ 4297:2004 «Пожежна техніка. Технічне обслуговування вогнегасників. Загальні технічні вимоги» у суді наявні вогнегасники технічне обслуговування яких не проведено (фото 16-17).

ІІІ. Рекомендації

Територіальному управлінню Державної судової адміністрації України в Рівненській області, Сарненському районному суду Рівненської області в межах їх компетенції:

1. Опрацювати питання щодо забезпечення у суді кількості камер для підсудних (засуджених) не менш ніж 4 м^2 виходячи з розрахунку три камери на кожен зал судових засідань для розгляду кримінальних справ;

2. Вжити заходів щодо облаштування камер для утримання підсудних (засуджених) працюючою припливно-витяжною або механічною системами вентиляції;

3. Вжити заходів щодо обладнання спеціального санвузола для підсудних (засуджених) у блоці, де розміщені камери для підсудних (засуджених);

4. Забезпечити обладнання боксу для заїзду спеціального автотранспорту варти та посадки (висадки) обвинувачених (підсудних), засуджених або (при неможливості обладнання боксу) огородженої стоянки для спеціального автотранспорту варти;

5. Опрацювати питання щодо облаштування у суді ізольованого маршруту конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених;

6. Вжити заходів щодо встановлення кнопки звукової сигналізації по маршруту конвоювання підсудних, згідно з вимогами нормативних документів;

7. Вжити заходів щодо облаштування кімнати для роботи адвоката з підсудними (засудженими);

8. Вжити заходів щодо облаштування в суді укриття, що відповідатиме вимогам законодавства у сфері цивільного захисту населення;

9. Вжити заходів щодо обладнання приміщень суду автоматичною пожежною сигналізацією;

10. Забезпечити проведення технічного обслуговування вогнегасників;

11. Вжити заходів щодо створення для маломобільних груп населення відповідних умов для вільного користування приміщеннями суду.

Додаток: фототаблиця на 5 арк.

Керівник групи НПМ

Представник Уповноваженого
у Рівненській області **Олександр КОРНІЙЧУК**

Додаток

ФОТОТАБЛИЦЯ ДО ЗВІТУ

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

Фото 5

Фото 6

Фото 7

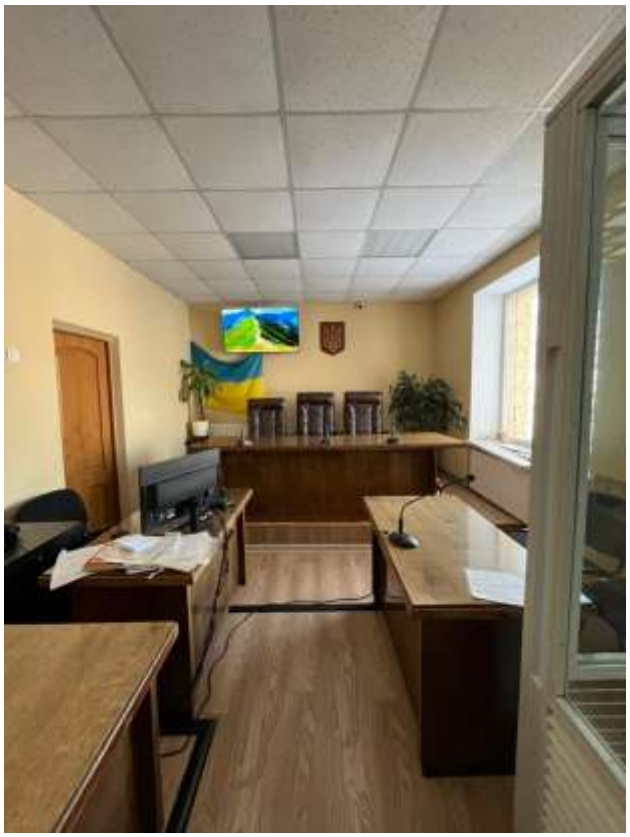

Фото 8

Фото 9

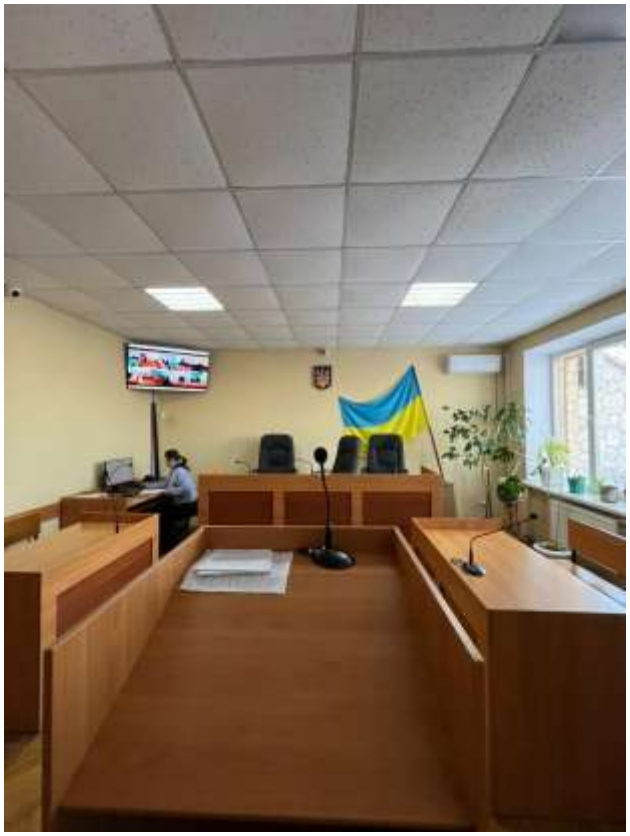

Фото 10

Фото 11

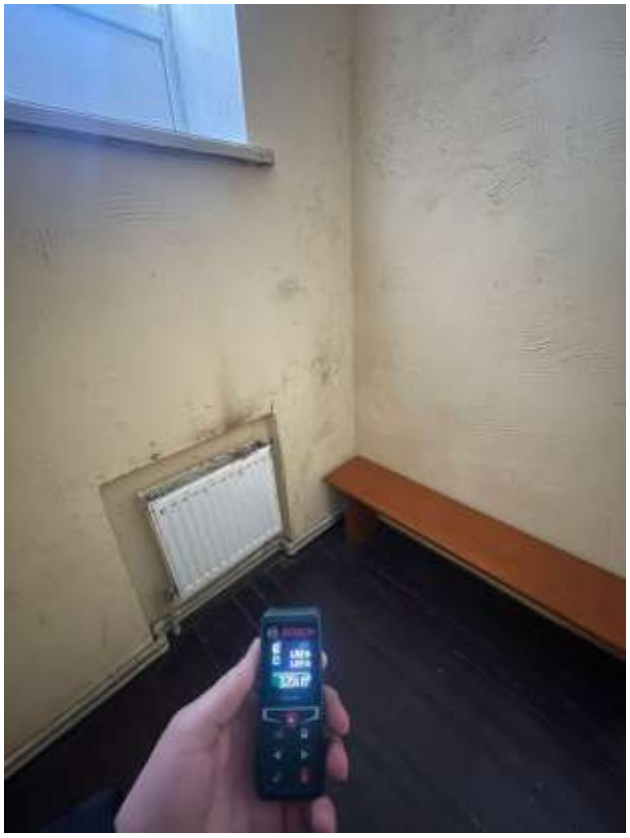

Фото 12

Фото 13

Фото 14

Фото 15

ВИСНОВОК:

Висновок щодо технічного стану будівельного об'єкта "Нежитлової будівлі гаража з протирадіаційним укриттям загальною площею 101,7 м2, що перебуває в управлінні ТУ ДСА в Рівненській області та знаходиться за адресою: вул.Соборна, 3 а м.Сарни Рівненської області " на підставі проведених обстежень та досліджень

Технічний стан будівлі в цілому відповідно до ДСТУ 9273:2024	3	Непридатний до нормальної експлуатації

Примітка: категорія стану:
1 – нормальний ; 2 – задовільний
3 – непридатний до нормальної експлуатації; 4 – аварійний

Керівник групи обстежень,

Сібгатуллін В.О.(серт. №АЕ 007125 від 20.12.2022 р.)

Фото 16

Фото 17

ДПТ УКРАЇНИ
ТЕХНІЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ ВОГНЕГАСНИКА
ТОВ Рівненського облспецРПБ ПР
Адреса 33027, м.Рівне, вул. Київська, 106-А
Телефон 097 814 62 66
Лицензія серія АВ № 519903 від 24.06.2010
Назва сертифіката відповідальності
Номер посвідчення виконавця ТО вогнегасника 02.3/19/28
Ідентифікаційний номер підприємства
Акт приймання 99183302
23 24 26 I II III IV V VI VII VIII IX X XI XII